

Standardy ochrony małoletnich w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska

Naczelną zasadą realizacji zadań statutowych przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska skierowanych w ramach działań projektowych do osób małoletnich jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Osoby zaangażowane w realizację projektów traktują osoby małoletnie z szacunkiem oraz uwzględniają ich potrzeby. Realizując zadania, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska działa w ramach obowiązującego prawa oraz w ramach posiadanych kompetencji.

Standardy ochrony małoletnich w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska, dalej Standardy, określają procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu małoletnich uczestników projektów, a w sytuacji gdy do krzywdzenia doszło określają zasady zmniejszania rozmiaru skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc oraz wskazują osoby odpowiedzialne za realizację działań projektowych i za bezpieczeństwo małoletnich, którzy biorą udział w tych działaniach.

Podstawy prawne:

- 1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424 z późn.zm.);
- 2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870);
- 3) ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);
- 4) ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1781);
- 5) Konwencja o prawach dziecka (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn.zm.);
- 6) Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2012 r., poz. 1169 z późn.zm.);
- 7) ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560);
- 8) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2024 r. poz. 17).

Standardy w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska określono w pięciu rozdziałach:

Rozdział 1 – Informacje ogólne

Rozdział 2 – Standardy ochrony małoletnich i ich wskaźniki

Rozdział 3 – Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska

- 3.1. Zasady przyjmowania w poczet członków Stowarzyszenia oraz dopuszczania personelu do kontaktu z małoletnimi
- 3.2. Zasady bezpiecznych relacji małoletnich i członków Stowarzyszenia
 - 3.2.1. Zasady ogólne
 - 3.2.2. Zasady komunikacji członków Stowarzyszenia oraz personelu z małoletnimi
 - 3.2.3. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi, w szczególności działania niedozwolone
- 3.3. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi zagrożeniami z sieci
 - 3.3.1. Zasady ogólne
 - 3.3.2. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu
 - 3.3.3. Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych
 - 3.3.4. Zasady ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci
- 3.4. Zasady ochrony wizerunku małoletnich
- 3.5. Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

Rozdział 4 – Zasady i procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

- 4.1. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy domowej
 - 4.1.1. Zasady ogólne
 - 4.1.2. Procedury postępowania w sytuacji przemocy wobec małoletnich niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
 - 4.1.3. Procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego w Stowarzyszeniu (personel, osoby z innych organizacji/firm współpracujących)
 - 4.1.4. Procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego w domu rodzinnym

4.2. Procedury postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego

Rozdział 5

- 5.1. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów
- 5.2. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie członków Stowarzyszenia do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności
- 5.3. Zasady i sposób udostępniania rodzicom/opiekunom prawnym Standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania
- 5.4. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia
- 5.5. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

Rozdział 1

Informacje ogólne

Wprowadzenie

Standardy są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw. Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ich ochronę.

Ze względu na specyfikę Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska, Standardy przed krzywdzeniem i przemocą stosowane są również wobec osób pełnoletnich z uwzględnieniem ich sytuacji prawnej.

W konstruowaniu Standardów przyjęto następujące główne założenia:

- 1) w poczet członków Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska nie będą mogły zostać włączone osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich;
- 2) wszyscy członkowie potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletnich oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że są oni ofiarami przemocy w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska lub przemocy domowej;
- 3) podejmowane w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska postępowania nie mogą naruszać praw dziecka, praw człowieka oraz bezpieczeństwa danych osobowych;
- 4) małoletni wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych i czynią to mając świadomość skuteczności podejmowanych działań;

- 5) rodzice poszerzają wiedzę i umiejętności o metodach wychowania dziecka bez stosowania przemocy oraz potrafią je uczyć zasad bezpieczeństwa.

Ponadto przyjęto, że:

- 1) prowadzone w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich jest zorganizowane w sposób zapewniający im skuteczną ochronę;
- 2) działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane oraz monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji przy udziale wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Uwzględniając powyższe założenia, Standardy stanowią zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich. Najważniejszym celem jest ochrona wszystkich osób małoletnich przed różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska.

Słowniczek terminów:

- 1) LGD, Stowarzyszenie – Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska z siedzibą w Wąbrzeźnie, ul. Grudziądzka 9, 87-200 Wąbrzeźno, nr KRS 0000589750;
- 2) małoletni – każda osoba do ukończenia 18 roku życia;
- 3) personel – każdy pracownik Stowarzyszenia bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz, inna osoba zaangażowana w realizację działań projektowych Stowarzyszenia, również osoby zaangażowane w realizację działań projektów realizowanych przez grantobiorców w ramach projektów realizowanych przez Stowarzyszenie, z racji pełnionej funkcji lub zadań ma nawet potencjalny kontakt z osobami małoletnimi;
- 4) opiekun osoby małoletniej – osoba uprawniona do reprezentowania małoletniego, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny;
- 5) krzywdzenie małoletniego – każde zamierzone lub niezamierzone działanie oraz zaniechanie działań ze strony rodzica/opiekuna prawnego, personelu lub rówieśnika, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka, przyjmujące formy przemocy fizycznej, emocjonalnej/psychicznej, seksualnej lub zaniedbania;
- 6) przemoc fizyczna – każde zamierzone lub niezamierzone działanie oraz zaniechanie działań ze strony rodzica/ opiekuna prawnego, personelu lub rówieśnika, które ujemnie wpływa

na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka, przyjmująca formy przemocy fizycznej, emocjonalnej, psychicznej, seksualnej lub zaniedbania;

- 7) przemoc emocjonalna/psychiczna – naruszanie godności osobistej ukierunkowanej na wyrządzenie szkody psychicznej poprzez m.in. poniżanie, wyzywanie, wyśmiewanie, krytykowanie, straszenie, emocjonalne odrzucanie, lekceważenie, zastraszanie, nieposzanowanie potrzeb, nadmierne wymagania w stosunku do wieku i możliwości psychofizycznych dziecka, przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas;
- 8) przemoc seksualna – każde zachowanie osoby dorosłej, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia potrzeb kosztem dziecka, wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm), przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas;
- 9) zaniedbanie - głodzenie, niedostarczanie odpowiedniej ilości jedzenia, nieodpowiednia higiena lub jej brak, niezgłaszanie się z dzieckiem do lekarza (gdy tego wymaga), brak leczenia mimo zaleceń lekarzy, niedopilnowanie w kwestii edukacji, brak przejawiania zainteresowania, w jaki sposób dziecko spędza wolny czas, jaki ma zainteresowania, problemy oraz potrzeby;
- 10) zaniechanie chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia, nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia zdrowia i trudności w rozwoju;
- 11) przemoc rówieśnicza - wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji, formy przemocy rówieśniczej: fizyczna (bicie, szarpanie, popychanie, niszczenie rzeczy, zabieranie i wymuszanie pieniędzy, plucie, kopanie, zmuszanie do wykonywania poniżających, ośmieszających czynności, w tym seksualnych), słowna (przezywanie, ubliżanie, wyśmiewanie, grożenie, prowokowanie poprzez np. robienie min lub wyrażanie różnych opinii), relacyjna (wykluczenie z grupy rówieśniczej, namawianie innych do odrzucenia ofiary, rozpowszechnianie plotek), cyberprzemoc (nękanie, straszenie, ośmieszanie poprzez wysyłanie wiadomości oraz komentarzy; umieszczanie lub rozpowszechnianie kompromitujących treści, zdjęć, filmów w Internecie);

- 12) przemoc domowa – jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;
- 13) świadek przemocy domowej – osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej;
- 14) osoba stosującą przemoc domową – pełnoletni, który dopuszcza się przemocy domowej;
- 15) personel – każdy pracownik Stowarzyszenia bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz, inna osoba zaangażowana w realizację działań projektowych Stowarzyszenia, również osoby zaangażowane w realizację działań projektów realizowanych przez grantobiorców w ramach projektów grantowych realizowanych przez Stowarzyszenie, z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z osobami małoletnimi;
- 16) zgoda rodzica osoby małoletniej – zgoda co najmniej jednego z rodziców osoby małoletniej, jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami osoby małoletniej konieczne jest poinformowanie rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 17) dane osobowe dziecka – wszelkie informacje umożliwiające jego identyfikację;
- 18) osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich – Dyrektor Biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska.

Rozdział 2

Standardy ochrony małoletnich i ich wskaźniki

Standardy ochrony małoletnich w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska:

Standard I

Małoletni, rodzice i członkowie Stowarzyszenia znają Standardy, a dokument jest dostępny i upowszechniony.

Wskaźniki realizacji Standardu:

- 1) dokument Standardy ochrony małoletnich w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska został opracowany, zgodnie ze zmianami wprowadzonymi z ustawą

z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);

- 2) Zarząd Stowarzyszenia określa organizację, stosowanie i dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedur określonych w Standardach;
- 3) zapoznanie członków Stowarzyszenia oraz rodziców/prawnych opiekunów oraz małoletnich w przypadku realizacji działań projektowych;
- 4) Standardy są udostępnione;
 - a) na stronie internetowej Stowarzyszenia www.lgdwabrzezno.pl,
 - b) w siedzibie Stowarzyszenia.

Standard II

Personel współtworzy i gwarantuje bezpieczne oraz przyjazne środowisko w Stowarzyszeniu oraz w ramach realizowanych projektów.

Wskaźniki realizacji Standardu:

- 1) personel podlega wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym;
- 2) personel jest świadomy swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej ciążyącej na nim za nieprzestrzeganie Standardów;
- 3) szkolenia personelu w zakresie bezpieczeństwa małoletnich prowadzone są według potrzeb;
- 4) w Stowarzyszeniu prowadzona jest systematyczna edukacja wszystkich członków z zakresu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, a w szczególności:
 - a) rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich,
 - b) procedur interwencji w przypadku krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia, a także posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego,
 - c) dokumentowania podejmowanych działań związanych z ochroną małoletnich,
 - d) znajomości praw dziecka, praw człowieka i praw ucznia oraz zasad bezpiecznego przetwarzania udostępnionych danych osobowych,
 - e) procedury „Niebieskiej Karty”,
 - f) bezpieczeństwa relacji wszystkich członków Stowarzyszenia z małoletnimi, uwzględniającego wiedzę o zachowaniach pożądanych i niedozwolonych w kontaktach z małoletnimi;
- 5) w Stowarzyszeniu prowadzi się systematyczną diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących poczucie bezpieczeństwa małoletnich, a w szczególności w obszarach:
 - a) relacji między personelem a małoletnimi,

- b) relacji między małoletnimi,
- c) poczucia bezpieczeństwa psychofizycznego, z uwzględnieniem zagrożeń środowiskowych,
- d) środowiska kształcenia (poszanowanie odmienności, równości i sprawiedliwości w przestrzeganiu zasad i regulaminów Stowarzyszenia, podmiotowe traktowanie małoletnich).

Standard III

Stowarzyszenie oferuje rodzicom/opiekunom prawnym informację oraz edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed krzywdzeniem i wykorzystywaniem.

Wskaźniki realizacji Standardu:

- 1) wszyscy rodzice/ opiekunowie prawni mają dostęp do obowiązujących w Stowarzyszeniu Standardów oraz znają procedury zgłaszania zagrożeń;
- 2) dane kontaktowe placówek zapewniających pomoc i opiekę małoletnim i rodzicom w trudnych sytuacjach życiowych znajdują się na stronie internetowej Stowarzyszenia;
- 3) Stowarzyszenie uzyskuje od rodziców/opiekunów prawnych małoletnich informacje zwrotne na temat realizacji Standardów.

Standard IV

Stowarzyszenie zapewnia małoletnim równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

Wskaźniki realizacji Standardu:

- 1) Stowarzyszenie oferuje małoletnim edukację w zakresie praw dziecka, człowieka, małoletniego oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem;
- 2) małoletni są poinformowani do kogo mogą się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania;
- 3) na stronie www.standardy.fdds.pl dostępne są dla małoletnich materiały edukacyjne w zakresie: praw dziecka, ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasad bezpieczeństwa w Internecie.

Standard V

Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich zapewnia skuteczną ochronę małoletnim.

Wskaźniki realizacji Standardu:

- 1) precyzyjnie określono procedury interwencji personelu w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, tj.:

- a) przemocy rówieśniczej,
 - b) przemocy domowej,
 - c) niedozwolonych zachowań personelu wobec małoletnich,
 - d) cyberprzemocy;
- 2) postępowanie w sytuacji krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu);
- 3) w Stowarzyszeniu ustalone są zasady wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy;
- 4) w Stowarzyszeniu wskazano osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osobę odpowiedzialną za powiadomienie organu właściwego do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”;
- 5) personel, który powyższe informacje o zdarzeniach zagrażających małoletnim przekazuje ję Zarządowi Stowarzyszenia, informacja o osobach przyjmujących zgłoszenia jest upowszechniona na stronie internetowej Stowarzyszenia w zakładce „Małoletni”;
- 6) podmioty postępowania przestrzegają Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska.

Standard VI

W Stowarzyszeniu wzmacniane jest poczucie bezpieczeństwa uczniów w obszarze relacji społecznych oraz ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.

Wskaźniki realizacji Standardu:

- 1) w Stowarzyszeniu opracowano zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem;
- 2) w Stowarzyszeniu określono wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi;
- 3) w Stowarzyszeniu opracowano i wdrożono procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w sytuacjach:
- a) przemocy fizycznej,
 - b) przemocy psychicznej,
 - c) przemocy domowej,
 - d) przemocy seksualnej,
 - e) cyberprzemocy.

Standard VII

Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane.

Wskaźniki realizacji Standardu:

- 1) w Stowarzyszeniu prowadzony jest rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem lub krzywdzeniem małoletnich, a także prowadzona jest Karta interwencji (załącznik Nr 1);
- 2) osoby upoważnione do przyjmowania zgłoszeń związanych z krzywdzeniem małoletnich:
 - a) Zarząd,
 - b) Dyrektor Biura Stowarzyszenia,upoważnione osoby składają oświadczenie o zachowaniu poufności i zobowiązane są do zachowania bezpieczeństwa przechowywania pozyskanych danych osobowych.

Standard VIII

Stowarzyszenie monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony dzieci.

Wskaźniki realizacji Standardu:

- 1) przyjęte zasady i procedury ochrony małoletnich są weryfikowane raz na dwa lata;
- 2) Stowarzyszenie uaktualnia stan wiedzy małoletnich w zakresie przepisów prawa zgodnie z zachodzącymi w nich zmianami;
- 3) w ramach kontroli zasad i praktyk ochrony małoletnich Stowarzyszenie pozyskuje opinie małoletnich oraz ich rodziców/ opiekunów prawnych (załącznik: Nr 2a, 2b);
- 4) do weryfikacji dokumentacji Stowarzyszenia wykorzystywane są wnioski z kontroli Standardów przez uprawnione do kontroli podmioty zewnętrzne;
- 5) zasady oraz termin, zakres i sposób kontroli określa Prezes Zarządu.

Rozdział 3

Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska

3.1. Zasady przyjmowania w poczet członków Stowarzyszenia oraz dopuszczania personelu do kontaktu z małoletnimi

Zarząd Stowarzyszenia uzyskuje informacje:

- 1) w przypadku każdego członka Stowarzyszenia oraz dopuszczenia personelu do kontaktu z małoletnimi i opieki nad nimi - z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 z późn.zm.), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
- 2) członkowie Stowarzyszenia składają pisemne oświadczenie o spełnianiu warunku (załącznik Nr 3):
 - a) posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych,
 - b) braku toczącego się przeciwko kandydatowi postępowania karnego w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne;
- 3) informacje, o których mowa w ust. 1-2 Zarząd załącza do deklaracji członkowskiej członka Stowarzyszenia oraz akt osobowych personelu;
- 4) członkowie Stowarzyszenia oraz personel przed rozpoczęciem pracy lub dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi są zobowiązani do zapoznania się z:
 - a) Standardami,
 - b) Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych;
- 5) potwierdzenie zapoznania się z w/w dokumentami oraz oświadczenia o zobowiązaniu się do ich przestrzegania składane jest w formie pisemnej i umieszczone w aktach osobowych personelu (załącznik Nr 4).

3.2. Zasady bezpiecznych relacji małoletnich i członków Stowarzyszenia

3.2.1. Zasady ogólne

1. Członkowie Stowarzyszenia oraz personel dbają o bezpieczeństwo małoletnich podczas pobytu w Stowarzyszeniu lub działań projektowych organizowanych/ współorganizowanych przez Stowarzyszenie.
2. Zasady bezpiecznych relacji z małoletnimi obowiązują wszystkich członków Stowarzyszenia oraz personel. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

3.2.2. Zasady komunikacji członków Stowarzyszenia oraz personelu z małoletnimi

Komunikacja budująca dobre relacje z małoletnim

Członkowie Stowarzyszenia oraz personel:

- 1) w komunikacji z małoletnimi zachowują spokój, cierpliwość i szacunek, okazują też zrozumienie dla trudności i problemów małoletnich;
- 2) reagują wg zasad konstruktywnej komunikacji i krytyki, uwzględniając procedury bezpieczeństwa, na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa małoletnich oraz na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród nich, powtarzające się sytuacje zgłaszają do odpowiednich osób;
- 3) dają małoletniemu prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania zgodnie z zasadami dobrego wychowania oraz prawo do bycia wysłuchanym przez członka Stowarzyszenia lub personel;
- 4) komunikacja z małoletnimi prowadzona jest w sposób konstruktywny, budujący relacje, a nie hierarchię zależności oraz nieufność i wrogość;
- 5) nie zawstydzają, nie upokarzają, nie lekceważą i nie obrażają małoletniego;
- 6) starają się trudne sytuacje rozwiązywać podczas rozmów indywidualnych z małoletnim, unikają publicznego wytykania błędów, nie wyzywają, nie wyśmiewają;
- 7) nie grożą małoletniemu, wyrażają dezaprobatę wobec jego zachowania w sposób nieuwłaczający godności i poczuciu jego własnej wartości;
- 8) słuchają uważnie małoletniego, udzielają mu odpowiedzi adekwatnych do danej sytuacji, w relacjach z małoletnim stosują zasady pozytywnej komunikacji: aktywne słuchanie i komunikat „JA”;
- 9) stosują zasady konstruktywnej krytyki wobec, np. niewłaściwego zachowania małoletniego, tj. krytykują małoletniego w taki sposób, aby nie czuł się zraniony, zmuszony do obrony czy do kontrataku, krytyce podlega zachowanie a nie osoba;
- 10) w sytuacji wymagającej interwencji wobec małoletniego mówią wyraźnie, starają się utrzymać spokojny ton głosu, utrzymują z małoletnim kontakt wzrokowy, a w czasie rozmowy znajdują się blisko drugiej osoby, ale nie naruszają jej przestrzeni osobistej.

Komunikacja z małoletnim służąca rozwiązywaniu konfliktów i utrzymywaniu świadomej dyscypliny

Członkowie Stowarzyszenia oraz personel:

- 1) w rozwiązywaniu konfliktów stosują następujące zasady konstruktywnej komunikacji:

- a) nie oceniają,
 - b) nie uogólniają, nie interpretują,
 - c) stosują komunikaty „JA”,
 - d) oddzielają problem od osoby, wyrażają brak akceptacji dla zachowania a nie człowieka,
 - e) skupiają swoją uwagę na rozmówcy, koncentrują się na tym co mówi,
 - f) okazują rozmówcy szacunek,
 - g) upewniają się, czy dobrze rozumie swojego rozmówcę,
 - h) wysłuchują małoletniego,
 - i) udzielają informacji zwrotnych;
- 2) w komunikacji z małoletnim podczas rozwiązywania konfliktów wystrzegają się:
- a) osądzania, krytykowania, wyzywania, rozkazywania, oskarżania, grożenia, odwracania uwagi,
 - b) błędu nadmiernej generalizacji (zamiast mówić o konkretnych sytuacjach i konkretnych przyczynach irytacji, złości, przypisuje się pewne zdarzenia stałym cechom osoby),
 - c) niewłaściwego zrozumienia intencji małoletniego – partnera rozmowy,
 - d) niespójności komunikatu werbalnego z niewerbalnym;
- 3) w procesie rozwiązywania konfliktu dbają o komunikację dającą małoletniemu poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego, chroniącą go od poczucia, że rozwiązanie konfliktu jest dla niego krzywdzące i rodzi u małoletniego poczucie niesprawiedliwości, zlekceważenia czy odrzucenia;
- 4) umiejętnie, w sposób konstruktywny uczestniczą w rozwiązywaniu konfliktów, stosując w zależności od potrzeb różne metody ich rozwiązywania, np. negocjacje, mediacje, arbitraż, facylitację;
- 5) szybko reagują na problemy związane z dyscypliną małoletnich:
- a) rozwiązują pojawiające się problemy z dyscypliną bezpośrednio po naruszeniu zasad przez małoletnich,
 - b) nie podnoszą nadmiernie głosu i nie krzyczą, zwracają uwagę tym małoletnim, którzy łamią ustalony porządek,
 - c) wykazują empatię wobec małoletnich,
 - d) ustalają lub przypominają obowiązujące zasady – wyraźnie określając oczekiwania wobec zachowań małoletnich dotyczących różnych rodzajów ich aktywności (np. zabawie, dyskusji w grupie);
- 6) karanie małoletnich stosują rozważnie, w sposób uzasadniony i zrozumiały dla nich;

- 7) upominając słownie, perswazyjnie, starają się opanować własne negatywne emocje, np. złość, zdenerwowanie;
- 8) wyjaśniają małoletniemu, za co i dlaczego został ukarany, przekazują mu utrzymany w spokojnym tonie komunikat jasny, konkretny, rzeczowy, wolny od stygmatyzowania małoletniego, nakierowany na ocenę zachowania małoletniego, a nie jego osoby;
- 9) metody dyscyplinowania małoletnich nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej małoletniego (zakaz stosowania kar fizycznych);
- 10) karząc małoletniego za naganne/niewłaściwe zachowania, członkowie Stowarzyszenia oraz personel równocześnie dostrzegają i nagradzają pozytywne zachowania małoletniego.

Zakaz stosowania przemocy wobec dziecka w jakiejkolwiek formie, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym

Członkowie Stowarzyszenia oraz personel:

- 1) utrzymują kontakty z małoletnim zgodnie z obowiązującym prawem, ustalonymi normami i zasadami wszyscy małoletni są sprawiedliwie traktowani, nie dzielą ich i nie dyskryminują (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności);
- 2) nie wykorzystują wobec małoletnich relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
- 3) nie stosują żadnej formy przemocy fizycznej wobec małoletniego, np. takiej jak:
 - a) zabieranie i niszczenie rzeczy,
 - b) bicie,
 - c) popychanie,
 - d) ograniczenie swobody ruchu,
 - e) bicie przedmiotami;
- 4) nie stosują żadnej formy przemocy psychicznej wobec małoletniego, np. takiej jak:
 - a) izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu małoletniego w grupie,
 - b) stygmatyzowanie małoletnich z powodu ich zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej,
 - c) wyszydzanie małoletnich, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie, nadmierne, wygórowane wymagania członków stowarzyszenia, zastraszanie małoletnich, obrażanie ich godności, stosowanie kar niewspółmiernych do win,
 - d) agresywne wypowiedzi, komentarze i ataki na czatach, komunikatorach i forach internetowych,

- e) cyberstalking – śledzenie w sieci poczynañ uczniów i upublicznianie ich;
- 5) nie stosują naruszających godno małoletniego wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawizuj w wypowiedziach do aktywności bd atrakcyjności seksualnej, w tym:
 - a) komentarzy na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym,
 - b) wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów, np.,
 - c) nie pisz do małoletnich wulgarnych lub dwuznacznych smsów, e-maili,
 - d) nie publikuj żadeny prywatnych zdje ani innych informacji o małoletnich i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. facebooku, bez zgody zainteresowanych stron,
 - e) nie wdaj się w prywatne rozmowy małoletnich w mediach społecznościowych, nie zamieszczają komentarzy i nie udostępniają zdje, które mogłby małoletnim wyrzdzi krzywd;
- 6) nie naruszają nietykalności osobistej małoletniego, nie zachowują się wobec niego w sposób niestosowny, dwuznaczny;
- 7) Informuj małoletnich, że jeśli czuj się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy sww, mogą o tym powiedzieć w informacji zwrotnej i oczekiwa odpowiedniej reakcji lub pomocy;
- 8) podczas kontaktów zachowują szczególną ostrożność oraz takt wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bd zaniedbania;
- 9) przy rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie małoletniego zapewniają obecność innej osoby dorosłej lub innej osoby wyznaczonej przez małoletniego.

Zasady nawiązywania kontaktu z małoletnimi w godzinach pracy, za pomocą kanaw służbowych oraz w celach edukacyjnych lub wychowawczych

1. Małoletni jest traktowany podmiotowo.
2. Kontakt z małoletnim nie może być ukrywany, nie może wiza się z jakąkolwiek gratyfikacj ani wynika z relacji władzy.
3. Co do zasady kontakty powinny odbywa si wyłącznie w godzinach pracy i dotyczy celów mieszczących się w zakresie obowiązków czlonka Stowarzyszenia lub personelu.
4. Czlonkowie Stowarzyszenia oraz personel nie zapraszają małoletnich do swojego mieszkania, nie spotykają się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.
5. Czlonkowie Stowarzyszenia w razie potrzeb nawizuj i utrzymują kontakty z małoletnimi w sposób gwarantujący bezpieczeństwo obydwu stron z zastosowaniem zasad zawartych w Standardach.

6. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli małoletni i rodzice/ opiekunowie prawni małoletnich są osobami bliskimi dla członka stowarzyszenia) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich, ich rodziców/opiekunów prawnych.

3.2.3. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi, w szczególności działania niedozwolone

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Małoletni mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w Stowarzyszeniu lub w ramach działań projektowych. Członkowie Stowarzyszenia oraz personel chronią małoletnich i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Małoletni mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania/ postępowania określonych w regulaminie działań projektowych.
3. Małoletni uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych małoletnich – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
4. Zachowanie i postępowanie małoletnich wobec kolegów/innych osób nie narusza ich poczucia godności/ wartości osobistej. Małoletni są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Kontakty między małoletnimi cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu proszę, dziękuję, przepraszam; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Małoletni budują wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
7. Małoletni okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.

8. W kontaktach między sobą małoletni nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony kolegów.
9. Małoletni mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
10. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małoletnich nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Małoletni nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych małoletnich.
11. Małoletni mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania członków Stowarzyszenia oraz personel o zaistniałych zagrożeniach.
12. Jeśli małoletni jest świadkiem stosowania przez innego rówieśnika/ki jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, w miarę swoich możliwości, np.: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi w stowarzyszeniu procedurami).
13. Wszyscy małoletni znają obowiązujące w stowarzyszeniu procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych małoletnich, gdzie i do kogo dorosłego mogą się zwrócić o pomoc.
14. Jeśli małoletni stał się ofiarą agresji lub przemocy, uzyskuje w Stowarzyszeniu pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

Niedozwolone zachowania małoletnich

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec małoletnich/ innych osób:
 - 1) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
 - a) bicie/ uderzenie/ popychanie/ kopanie/ opluwanie,
 - b) wymuszenia,
 - c) napastowanie seksualne,
 - d) nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą,
 - e) fizyczne zaczepki,
 - f) zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań,
 - g) rzucanie w kogoś przedmiotami;
 - 2) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- a) obelgi, wyzwiska,
 - b) wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary,
 - c) bezpośrednie obrażanie ofiary,
 - d) plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary,
 - e) groźby;
- 3) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:
- a) poniżanie,
 - b) wykluczanie/ izolacja/ milczenie/ manipulowanie,
 - c) pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu),
 - d) wulgarne gesty,
 - e) śledzenie/szpiedgowanie,
 - f) obraźliwe SMSy i MMSy, zdjęcia, komentarze,
 - g) wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania,
 - h) telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające),
 - i) niszczenie/ zabieranie rzeczy należących do ofiary,
 - j) straszenie,
 - k) szantażowanie.
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w siedzibie Stowarzyszenia lub w ramach działań projektowych, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek, używanie ognia) i wszelkich substancji psychoaktywnych.
 3. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
 4. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie itp.
 5. Uleganie nałogom np. palenie papierosów, picie alkoholu.
 6. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/środków odurzających.
 7. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób.
 8. Używanie wulgaryzmów.
 9. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności Stowarzyszenia.
 10. Kradzież/przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności Stowarzyszenia.
 11. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od małoletnich.

12. Wyśługiwanie się innymi małoletnimi w zamian za korzyści materialne.
13. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.
14. Szykanowanie małoletnich lub innych osób w stowarzyszeniu z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
15. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
16. Znęcanie się (współdział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
17. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie kolegów/ innych osób.
18. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych małoletnich/osób bez ich zgody.
19. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
20. Stosowanie wobec innych małoletnich/innych osób różnych form cyberprzemocy.

3.3. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi zagrożeniami z sieci

3.3.1. Zasady ogólne

Obowiązkiem Stowarzyszenia jest takie wykorzystanie sieci, które będzie adekwatne do poziomu dojrzałości poznawczej i emocjonalno-społecznej małoletniego oraz nie będzie mu szkodzić ani zagrażać jego rozwojowi psychofizycznemu. Do potencjalnych zagrożeń płynących z użytkowania sieci należy zaliczyć:

- 1) dostęp do treści niezgodnych z celami wychowania i edukacji (narkotyki, przemoc, pornografia, hazard);
- 2) działalność innych użytkowników zagrażająca dobru dziecka;
- 3) oprogramowanie umożliwiające śledzenie i pozyskanie danych osobowych użytkowników sieci.

3.3.2. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. Infrastruktura sieciowa Stowarzyszenia oraz udostępniona w ramach działań projektowych umożliwia dostęp do Internetu, zarówno personelowi, jak i małoletnim, bezpośrednio w czasie realizacji działań projektowych, jak i poza nimi.
2. Rozwiązania organizacyjne bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
3. Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu jest zainstalowane oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall.

4. Indywidualny login i hasło do Internetu posiada każdy członek Stowarzyszenia oraz personel.
5. Korzystanie z multimediiów, Internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym.
6. Małoletni obsługuje sprzęt komputerowy zgodnie z zaleceniami zarządzającego.
7. Użytkownikowi komputera zabrania się:
 - 1) instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie;
 - 2) usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu;
 - 3) dotykania elementów z tyłu komputera, kabli zasilających, a także kabli sieciowy.

3.3.3. Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych

1. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.;
2. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki.
3. Małoletni przynoszą telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców/opiekunów prawnych.
4. Stowarzyszenie nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynoszonego przez małoletnich.
5. Telefony i inne urządzenia elektroniczne można wykorzystywać podczas działań projektowych oferowanych przez Stowarzyszenie.
6. Zakazuje się małoletnim filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.

Powyższe nie dotyczy wydarzeń otwartych organizowanych/współorganizowanych przez Stowarzyszenie.

Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

3.3.4. Zasady ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

1. Stowarzyszenie ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające dzieci przed łatwym dostępem do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.
2. Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumiane są:

- 1) treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków;
 - 2) treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku dzieci do organizacji nielegalnych i terrorystycznych;
 - 3) różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
3. Podstawowe działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci:
- 1) monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego, zapory sieciowej; stosowanie filtrów antyspamowych;
 - 2) edukacja medialna – dostarczanie dzieciom wiedzy i umiejętności dotyczących posługiwania się technologią komunikacyjną;
 - 3) prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych. Celem tych działań jest:
 - a) poszerzanie wiedzy na temat różnych form cyberprzemocy, prewencji oraz sposobu reagowania w przypadku pojawienia się zagrożenia,
 - b) ukazanie sposobów bezpiecznego korzystania z sieci, w tym przestrzeganie przed zagrożeniami płynącymi z niewłaściwego użytkowania urządzeń multimedialnych,
 - c) zapobieganie i ograniczenie lub wyeliminowanie zachowań agresywno-przemocowych realizowanych przy użyciu technologii komunikacyjnych w stowarzyszeniu i poza nim,
 - d) propagowanie zasad dobrego zachowania w Internecie;
 - 4) włączenie rodziców małoletnich w działania Stowarzyszenia na rzecz zapobiegania cyberprzemocy – poinformowanie ich o polityce Stowarzyszenia w zakresie reagowania na cyberprzemoc,
 - 5) instalowanie aplikacji filtrujących na każdym komputerze, z których korzystają członkowie i małoletni oraz aplikacji filtrujących do usług sieciowych.

Na komputerach Stowarzyszenia oraz innych wykorzystywanych w ramach działań projektowych zainstalowane są:

- 1) ESET – chroni przed szkodliwymi treściami w Internecie;
- 2) Google SafeSearch – mechanizm wyszukiwarki Google. Dość skutecznie chroni przed przypadkowym zetknięciem z treściami nieodpowiednimi. Działa także w innych serwisach Google’a, np. YouTube’ie;

Narzędzia działające na poziomie sieci:

- 1) SafeDNS oraz OpenDNS FamilyShield – usługi działające na poziomie systemu nazw domenowych (ang. Domain Name System, skr. DNS), chroniąca zarówno przed stronami dla dorosłych jak i stronami zawierającymi wirusy itd¹⁴.

3.4. Zasady ochrony wizerunku małoletnich

1. Stowarzyszenie uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę jego wizerunku.
2. Wizerunek podlega ochronie na podstawie przepisów zawartych w Kodeksie cywilnym, w ustawie o prawie autorskim o prawach pokrewnych, a także na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych i RODO – jako tzw. Dane szczególnej kategorii przetwarzania.
3. Upublicznianie wizerunku małoletniego do 16 lat, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad małoletnim (wymóg art. 8 RODO).
4. Osoba małoletnia powyżej 16 roku życia ma prawo do wyrażenia zgody samodzielnie.
5. Zgody, o których mowa w ust. 3 i 4 są wyrażane w formie pisemnej. Zgody j/w. są jednocześnie zgodami na rozpowszechnianie wizerunku małoletniego wskazanymi w art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
6. Osoba wyrażająca zgodę otrzymuje klauzulę informacyjną o zasadach przetwarzania danych osobowych w postaci wizerunku małoletniego oraz jest informowana przez osobę reprezentującą administratora danych osobowych o przysługujących prawach, w tym prawie do wycofania zgody oraz innych, zgodnie z art. 5 RODO.
7. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów prawnych lub małoletniego powyżej 16 roku życia na utrwalanie wizerunku nie jest wymagana. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub innej formie publikacji.

8. Członkom Stowarzyszenia oraz personelowi nie wolno umożliwiać mediom utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu małoletniego) bez pisemnej zgody rodzica/ opiekuna prawnego małoletniego;
9. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielom mediów oraz innym osobom danych kontaktowych do opiekuna małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna;
10. W przypadku utrwalania wizerunku uczniów na zajęciach „otwartych”, „pokazowych” wymagana jest zgoda, jak w ust. 3 i 4;
11. Stowarzyszenie może wykorzystać w celach szkoleniowych lub edukacyjnych utrwalony materiał z udziałem małoletnich tylko z zachowaniem ich anonimowości oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację małoletniego, za zgodą Zarządu;
12. Ochrona wizerunku małoletnich utrwalanych przez kamery monitoringu odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie monitoringu;
13. Regulamin monitoringu określa zasady udostępniania nagrań podmiotom zewnętrznym, w tym policji, służbom porządkowym oraz w sprawach wymagających wyjaśnień.

3.5. Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

1. W Stowarzyszeniu wdrożono Politykę ochrony danych osobowych (członka, personelu, uczestników działań projektowych, rodziców/opiekunów prawnych) oraz powołano Administratora Danych Osobowych.
2. Dokumentacja RODO w Stowarzyszeniu została opracowana zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L z 2016 r. 119, s. 1 ze zm.) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych z uwzględnieniem zasad:
 - 1) zasady zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości;
 - 2) zasady ograniczenia celu przetwarzania danych;
 - 3) zasada minimalizacji danych;
 - 4) zasada prawidłowości danych;
 - 5) zasady ograniczenia przechowania danych;
 - 6) zasady integralności i poufności danych;
 - 7) zasady rozliczalności.

3. Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych członków, personelu, uczestników działań projektowych, rodziców/opiekunów prawnych posiadają upoważnienie do ich przetwarzania danych osobowych na podstawie art. 6 i 9 RODO.
4. Na potrzeby przetwarzania w formach zdalnych w Stowarzyszeniu opracowano zasady ich przetwarzania oraz zasady zachowania bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
5. Każdy pracownik posiadający dostęp do danych osobowych złożył pisemne oświadczenie o znajomości Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych pod rygorem odpowiedzialności karnej i zobowiązanie do jej przestrzegania pod rygorem odpowiedzialności karnej.
6. Zarząd Stowarzyszenia wdrożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
7. Dane osobowe małoletnich zarejestrowane w formie pisemnej przechowywane są z ograniczonym dostępem do pomieszczeń w których się znajdują.
8. W Stowarzyszeniu wdrożono odpowiednią procedurę postępowania na wypadek wystąpienia naruszenia ochrony danych osobowych.

Rozdział 4

Zasady i procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

W ramach organizowania profilaktyki przeciwdziałania przemocy i krzywdzenia małoletnich, Stowarzyszenie współpracuje z instytucjami zewnętrznymi, w tym z policją, sądem, poradniami psychologicznymi, ośrodkami pomocy społecznej itp.

4.1. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy domowej

4.1.1. Zasady ogólne

Każdy członek Stowarzyszenia oraz personel w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia ucznia jest zobowiązany podjąć działania zapewniające małoletniemu pomoc i bezpieczeństwo.

Prezes Stowarzyszenia:

- 1) w porozumieniu z osobą odpowiedzialną lub koordynatorem występuje do sądu rodzinnego, prokuratury i ośrodka pomocy społecznej z zawiadomieniem o zagrożeniu dziecka krzywdzeniem;

- 2) podpisuje wszystkie pisma wychodzące na zewnątrz w sprawach krzywdzenia dzieci;
- 3) określa zasady prowadzenie dokumentacji i jej archiwizowania;
- 4) wydaje upoważnienia do dostępu do danych osobowych osobom biorącym udział w rozpoznawaniu przemocy domowej;
- 5) współpracuje z instytucjami zewnętrznymi działającymi na rzecz wspierania i pomocy ofiarom przemocy domowej;
- 6) zapewnia bezpieczeństwo i ochronę prawną doznającym krzywdy ze strony sprawców przemocy domowej, ich oskarżeń, gróźb i przemocy;
- 7) powiadamia organy właściwe do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”;
- 8) organizuje pomoc materialną małoletnim zagrożonym zaniedbaniem.

Członek Stowarzyszenia lub personel:

- 1) udziela bezpośredniej pomocy małoletniemu - jeśli zagrożone jest jego zdrowie lub życie;
- 2) zwraca szczególną uwagę na stan trzeźwości, stopień pobudzenia osób odbierających małoletniego;
- 3) zbiera informacje o małoletnim w celu wstępnego zdiagnozowania jego sytuacji, w szczególności o tzw. czynnikach ryzyka, ponadto dane świadczące o przemocy lub wykluczające ją, kto jest sprawcą krzywdzenia i w jakiej relacji pozostaje z dzieckiem, jak często i od jak dawna dziecko jest krzywdzone, informacje o zachowaniach pozostałych członków rodziny wobec dziecka, relacjach, jakie ma dziecko z osobą rodzica niekrzywdzącego, o osobach wspierających je, informacje o innych czynnikach towarzyszących przemocy – np. uzależnieniu od alkoholu rodziców), dane te pozyskuje od:
 - a) innych członków Stowarzyszenia,
 - b) samego dziecka,
 - c) rodziców dziecka;
- 4) współpracuje z Prezesem Zarządu w podejmowaniu interwencji:
 - a) informuje Prezesa Zarządu o każdym przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie,
 - b) gromadzi i przetrzymuje wszelką dokumentację.

4.1.2. Procedury postępowania w sytuacji przemocy wobec małoletnich niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Podczas rozpoznawania sytuacji przemocy wobec małoletnich niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi istotne jest:

- 1) uważne wysłuchanie małoletniego – bez obecności opiekunów;

- 2) przeprowadzenie rozmowy na temat sytuacji krzywdzenia (konkretne fakty dotyczące form przemocy, częstotliwości, nasilenia, poczucia zagrożenia);
- 3) ustalenie, czy są osoby, które także zauważają symptomy krzywdzenia oraz czy osoba niepełnosprawna komukolwiek o tym powiedziała;
- 4) podczas rozpoznawania sytuacji przemocy wobec dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy unikać błędów, którymi mogą być:
 - a) niewysłuchanie takiego małoletniego,
 - b) bagatelizowanie skarg,
 - c) umniejszanie doznanej krzywdy,
 - d) niedawanie wiary,
 - e) przyjmowanie, że zdarzenie nie miało miejsca wyłącznie na podstawie wyjaśnień rodziców/opiekuna prawnego,
 - f) pomijanie lub zniekształcanie procedur postępowania obowiązujących w Stowarzyszeniu, wynikające z przekonania, że one nie powinny lub nie muszą stosować się do osób niepełnosprawnych.

4.1.3. Procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego w Stowarzyszeniu (personel, osoby z innych organizacji/firm współpracujących)

1. Jeśli członek Stowarzyszenia lub personel podejrzewa, że małoletni doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Członek zobowiązany jest do zawiadomienia policji pod nr 997 lub alarmowy nr 112. W przypadku zawiadomienia telefonicznego członek zobowiązany jest podać swoje dane, dane małoletniego oraz dane osoby podejrzanego krzywdzenie ucznia, a także z najważniejsze informacje na temat sytuacji;
2. Jeśli członek podejrzewa, że małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej od innego członka lub personelu (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie inne), zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić Prezesa, aby ten mógł podjąć odpowiednie kroki.

4.1.4. Procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego w domu rodzinnym

1. Jeśli członek Stowarzyszenia lub personel podejrzewa, że małoletni doświadczył przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony opiekuna, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego. Ponadto zawiadamia Prezesa Zarządu.
2. Jeśli członek Stowarzyszenia lub personel podejrzewa, że małoletni jest zaniedbany lub jego opiekun jest niewydolny wychowawczo zgłasza problem Prezesowi Zarządu.

4.2. Procedury postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego

W każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia wystąpienia zjawiska cyberprzemocy lub niebezpiecznych treści, podejmowane są działania:

- 1) ustalenie okoliczności zdarzenia;
- 2) zabezpieczenie dowodów;
- 3) poinformowanie o sytuacji rodziców małoletnich – uczestników zdarzenia;
- 4) objęcie pomocą poszkodowanego małoletniego;
- 5) podjęcie działań wobec agresorów, w tym zastosowania środków dyscyplinujących zgodnie z obowiązującym regulaminem stowarzyszenia i rodzajem przewinienia;
- 6) powiadomienie policji, gdy sprawa jest poważna, zostało złamane prawo lub sprawca nie jest znany.

Rozdział 5

5.1. Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

1. Przegląd Standardów prowadzić będzie komisja powołana przez Prezesa Zarządu, zgodnie z częstotliwością określoną w ustawie – przynajmniej raz na 2 lata.
2. Komisja dokonuje także oceny Standardów w celu zapewnienia ich ewentualnego dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
3. Komisja sporządza protokół z przeglądu i oceny Standardów, w którym zamieszcza również wnioski z przeprowadzonego przeglądu i oceny, o której mowa w art. 22c ust. 6 ustawy.
4. W przypadku potrzeby aktualizacji Standardów prezes powołuje zespół, który wprowadza zmiany w Standardach, rekomendowane w protokole, o którym mowa w ust.3.
5. Z zaktualizowanymi Standardami zapoznawani są członkowie Stowarzyszenia oraz personel, małoletni i rodzice, zgodnie z zasadami określonymi w Standardach.
6. Zaktualizowane Standardy udostępniane są także na stronie internetowej Stowarzyszenia.

5.2. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie członków stowarzyszenia do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

1. Ustala się, że osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie do stosowania Standardów przez członków Stowarzyszenia oraz personel jest Zarząd Stowarzyszenia.
2. Członkowie Stowarzyszenia oraz personel będą zapoznawani ze Standardami podczas Walnego Zebrania Członków lub przed przyjęciem obowiązków służbowych.
3. Zebrania są protokołowane zgodnie z zasadami protokołowania zebrań członków Stowarzyszenia.
4. Protokół ze spotkania z małoletnimi i ich rodzicami sporządza osoba prowadząca zebranie. Protokół przechowywany jest w dokumentacji Stowarzyszenia.
5. Po zapoznaniu się ze Standardami i zasadami ich stosowania, każdy członek podpisuje imienne oświadczenie, które przechowywane jest w dokumentacji Stowarzyszenia.

5.3. Zasady i sposób udostępniania rodzicom/opiekunom prawnym oraz małoletnim Standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

Zarząd Stowarzyszenia zapoznaje rodziców/opiekunów prawnych ze Standardami:

- 1) podczas organizowanych spotkań z rodzicami;
- 2) przez stronę internetową.

5.4. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

1. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu jest Prezes Zarządu.
2. Osobami odpowiedzialnymi za udzielanie wsparcia małoletniemu są członkowie Stowarzyszenia oraz personel.

5.5. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Dokumentowanie zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego:
 - 1) rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z krzywdzeniem małoletnich/ Karta Interwencji (załącznik Nr 1);
 - 2) kwestionariusz diagnostyczny (załącznik Nr 5);

- 3) dokumentacja potwierdzająca zgłoszenia do uprawnionych organów zewnętrznych.
2. Zasady klasyfikowania i kwalifikowania dokumentacji powstającej w Stowarzyszeniu i do niego napływającej, w tym dotyczącej zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, określone są w wykazie akt, w części dotyczącej dokumentowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej małoletnim.
3. Dostęp do dokumentacji mają wyłącznie osoby uprawnione, które zobowiązane są do zachowania w tajemnicy posiadanych informacji.
4. Udostępnianie dokumentacji/ informacji w sprawie małoletniego w stosunku do którego istnieje uzasadnione podejrzenie jego krzywdzenia, odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.